

ቅዱስ መጽሐፍ

(The Holy Bible)

1400 ዓ.ዓ - ዘላለም

□ ውስጣዊ ማረጋገጫ

(Internal Authenticity)

- መጽሐፍ ቅዱስ ስለ እግዚአብሔር ህልውና፣ እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር ስላለው ግንኙነት፣ ስለ ጽንፈ ዓለም አጀማመር፣ ስለ ሰው ልጅ አፈጣጠር እና እጣ ፈንታ የመሳሰሉትን አሞልቶ የሚያስረዳ ብቸኛ መጽሐፍ ነው።
- እነዚህ አባባሎች እውነት ከሆኑ የሕይወትን ትልልቅ ጥያቄዎች ማለትም “ፈጣሪ አለ ወይ? ማን ነው?” “እኔስ ማን ነኝ?” “ሞት የሰው ፍፃሜ ነው ወይ?” የመሳሰሉትን መልስ ይዟል ማለት ነው።
- ይህ እስካለንበት ዘመን ድረስ የክርክር፣ የልዩነት መነሻ እና መድረሻ የሆነው መጽሐፍ ቅዱስ በክርስትና እምነት እንደሚባለው እስትንፋስ መለኮት (2 ጢሞ 3:16-7) ከሆነ መመመርን አይፈራም።

□ መጽሐፍ ቅዱስን ምን ልዩ የደርገዋል?

(What makes the Bible Special?)

- በሦስት አህጉራት(እስያ ፣ አውሮፓ እና አፍሪካ)፣ በሦስት የተለያዩ ቋንቋዎች (አራማይክ, ግሪክ, ዕብራይስጥ) ፣ በግምት 1,500 ዓመታት ውስጥ፣ ከ40 በሚበልጡ ደራሲያን የተጻፉ፣ ከሰልሳ ስድስ መጻሕፍት የተዋቀረ ያለ ቅራኔ ከመጀመሪያው ጀምሮ አንድ ወጥ መጽሐፍ መሆኑ።
- የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጣን እስከ አሁን ከተጻፉት መጻሕፍት ሁሉ የተለየ ነው። መጽሐፍ ቅዱስ እውነተኛ የእግዚአብሔር ቃል ስለሆነ ብቻ ዛሬም ከሰው አቅም በላይ የሆኑ ነገሮችን የማድረግ ችሎታ አለው።

- መጽሐፍ ቅዱስ ስለተለያዩ ብሔራት፣ አንዳንድ ከተሞችና የሰው ልጆች የወደፊት ዕጣ, ስለክርስቶስ የሚናገሩ ወደ 1,817 የሚቆጠሩ ዝርዝር ትንቢቶችን ይዟል። መጽሐፍ ቅዱስ በውስጡ የያዘው ዝርዝር ትንቢት መጠን ያለው ሌላ ሃይማኖታዊም ሆነ አለሚ መጽሐፍ የለም።
- መጽሐፍ ቅዱስ ከየትኛውም መጽሃፍ በበለጠ በብዙ ቋንቋዎች የተተረጎመ እና በቢሊዮኖች በሚቆጠሩ ቅጂዎች የተሸጠ መጽሐፍ ነው።
- ከየትኛውም መፅሐፍም ይልቅ የተሰረቀ መጽሐፍ ነው።
- እግዚአብሔር ከሰዎች ጋር የሚገናኝበት እጅግ አስተማማኝ መንገድ ስለሆነ መጽሐፍ ቅዱስ ልዩ ነው ።

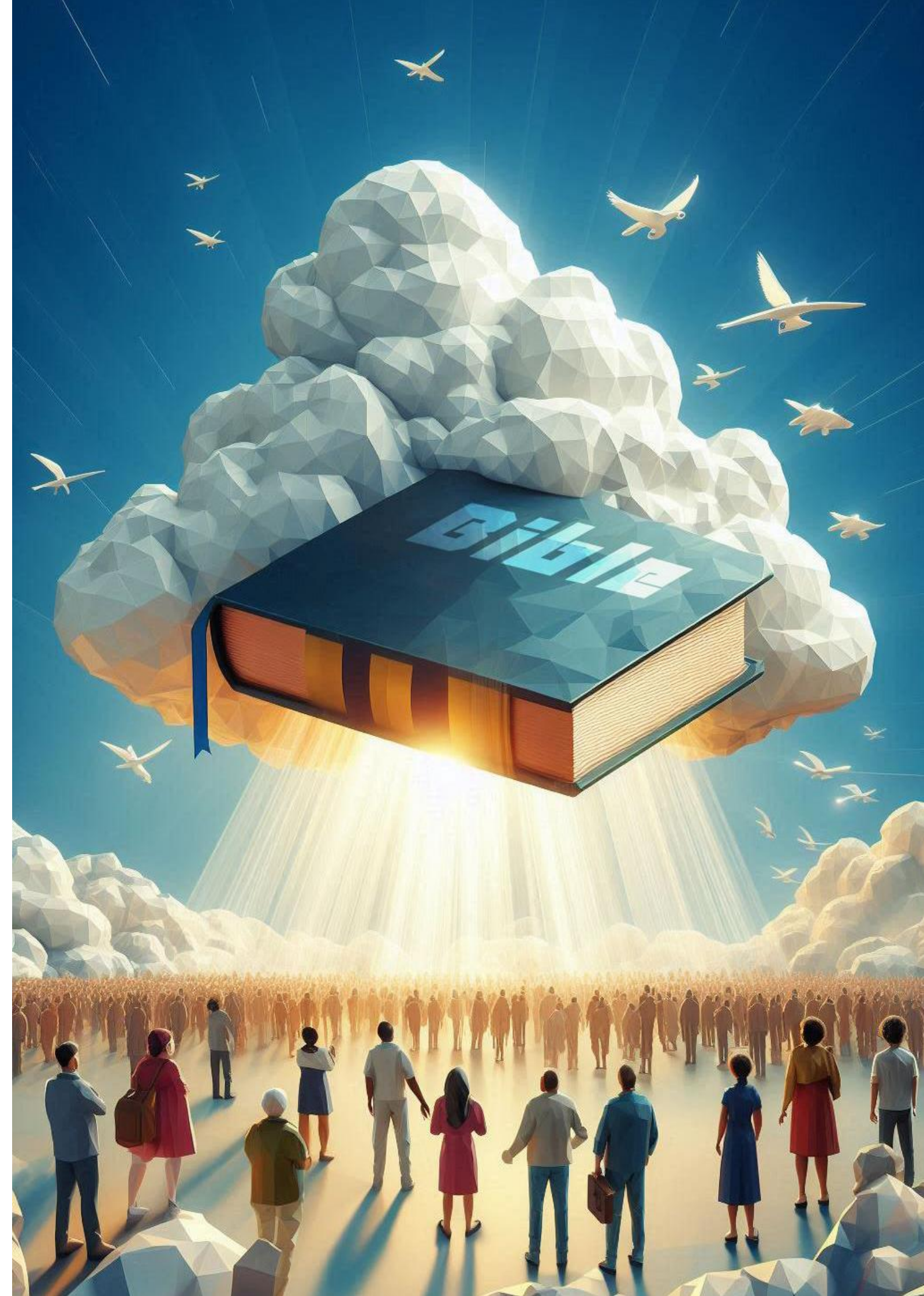
ቅዱሳን መፅሐፍትና ስዋዊ ፀሐፊዎቻቸው

በ ስ ይ ከ ዳ ን			ትንቢተ ኢሳይያስ			ሮሜ		
ኦሪት ዘፍጥረት	ሙሴ	1440-1400 ዓ.ዓ	ትንቢተ ኤርምያስ	ኤርምያስ	630-580 ዓ.ዓ	1ኛ ቆሮንቶስ	ሳውሎስ	56-58 ዓ.ም
ኦሪት ዘጸአት	ሙሴ	1440-1400 ዓ.ዓ	ስቆቃው ኤርምያስ	ኤርምያስ	586-575 ዓ.ዓ	2 ቆሮንቶስ	ሳውሎስ	55-56 ዓ.ም
ኦሪት ዘሌዋውያን	ሙሴ	1440-1400 ዓ.ዓ	ትንቢተ ሕዝቅኤል	ሕዝቅኤል	593-565 ዓ.ዓ	7ላትያ	ሳውሎስ	45-50 ዓ.ም
ኦሪት ዘጉዳቢ	ሙሴ	1440-1400 ዓ.ዓ	ትንቢተ ዳንኤል	ዳንኤል	550 ዓ.ዓ	ኤፌሶን	ሳውሎስ	60-63 ዓ.ም
ኦሪት ዘዳግም	ሙሴ	1440-1400 ዓ.ዓ	ትንቢተ ሆሴዕ	ሆሴዕ	750 ዓ.ዓ	ፊልጵስይስ	ሳውሎስ	60-62 ዓ.ም
ኢያሱ ወልደ ነዋ	ኢያሱ	1400-1370 ዓ.ዓ	ትንቢተ ኢይኤል	ኢይኤል	850 ዓ.ዓ	ቆላስይስ	ሳውሎስ	60-62 ዓ.ም
መጽሐፈ መሳፍንት	ሳሙኤል	1045-1000 ዓ.ዓ	ትንቢተ ኦሞፍ	ኦሞፍ	750 ዓ.ዓ	1ኛ ተሰሎንቄ	ሳውሎስ	51-52 ዓ.ም
መጽሐፈ ሩት	ሳሙኤል	1011-931 ዓ.ዓ	ትንቢተ ኦብዳዩ	ኦብዳዩ	600 ዓ.ዓ	2ኛ ተሰሎንቄ	ሳውሎስ	51-52 ዓ.ም
1ኛ ሳሙኤል	በዋነኝነት ሳሙኤል፣ ከኦርሱ ውጪ ናታንና ጋድ	960 ዓ.ዓ	ትንቢተ ዮናስ	ዮናስ	700 ዓ.ዓ	1ኛ ጢሞቴዎስ	ሳውሎስ	63-65 ዓ.ም
2ኛ ሳሙኤል	ናታን እና ጋድ	960 ዓ.ዓ	ትንቢተ ሚኪያስ	ሚኪያስ	700 ዓ.ዓ	2ኛ ጢሞቴዎስ	ሳውሎስ	66-67 ዓ.ም
1ኛ ነገሥት	ኤርምያስ	560-540 ዓ.ዓ	ትንቢተ ናሆም	ናሆም	735-700 ዓ.ዓ	ቲቶ	ሳውሎስ	63-66 ዓ.ም
2ኛ ነገሥት	ኤርምያስ	600 ዓ.ዓ	ትንቢተ ዕንባቆም	ዕንባቆም	610-605 ዓ.ዓ	ፊልሞን	ሳውሎስ	60-62 ዓ.ም
1ኛ ዜና መዋዕል	ዕዝራ	450-425 ዓ.ዓ	ትንቢተ ሶፎንያስ	ሶፎንያስ	635-625 ዓ.ዓ	ዕብራውያን	ሳውሎስ፣ ሉቃስ፣ ባርናቢስ ወይም ኦፕሎስ ሊሆኑ ይችላሉ	67-70 ዓ.ም
2ኛ ዜና መዋዕል	ዕዝራ	450-425 ዓ.ዓ	ትንቢተ ሐኔ	ሐኔ	520 ዓ.ዓ	ደዕቆብ	ደዕቆብ	45-50 ዓ.ም
መጽሐፈ ዕዝራ	ዕዝራ	460-440 ዓ.ዓ	ትንቢተ ዘካርያስ	ዘካርያስ	500 ዓ.ዓ	1ኛ ጴጥሮስ	ጴጥሮስ	63-64 ዓ.ም
መጽሐፈ ነህምያ	ዕዝራ	445-420 ዓ.ዓ	ትንቢተ ሚልክያስ	ሚልክያስ	430 ዓ.ዓ	2ኛ ጴጥሮስ	ጴጥሮስ	64-65 ዓ.ም
መጽሐፈ ኦስቴር	መርዶክዮስ	465-400 ዓ.ዓ	ኦ ዳ ስ ከ ዳ ን			1ኛ ዮሐንስ	ዮሐንስ	90-95 ዓ.ም
ኢዮብ	ሙሴ	1440 ዓ.ዓ	የሚቴዎስ ወንጌል	ሚቴዎስ	50-60 ዓ.ም	2ኛ ዮሐንስ	ዮሐንስ	90 ዓ.ም
መዝሙረ ዳዊት	በዋነኝነት ዳዊት እና ሌሎች ወደ 10 የሚጠጉ ፀሐፊዎች	1000 - 400 ዓ.ዓ	የሚርቆስ ወንጌል	ሚርቆስ	50-60 ዓ.ም	3ኛ ዮሐንስ	ዮሐንስ	90 ዓ.ም
ምሳሌ	ሰሎሞን	900 ዓ.ዓ	የሉቃስ ወንጌል	ሉቃስ	59-63 ዓ.ም	የደሀዳ መልክክት	ደሀዳ	68-70 ዓ.ም
መክብብ	ሰሎሞን	935 ዓ.ዓ	የዮሐንስ ወንጌል	ዮሐንስ	95-97 ዓ.ም	የዮሐንስ ራዕይ	ዮሐንስ	95-96 ዓ.ም
መኃልየ መኃልይ	ሰሎሞን	965 ዓ.ዓ	የሐዋርያት ሥራ	ሉቃስ	62-65 ዓ.ም			

☐ እግዚአብሔር ሰለቃሕ

(God about the Bible)

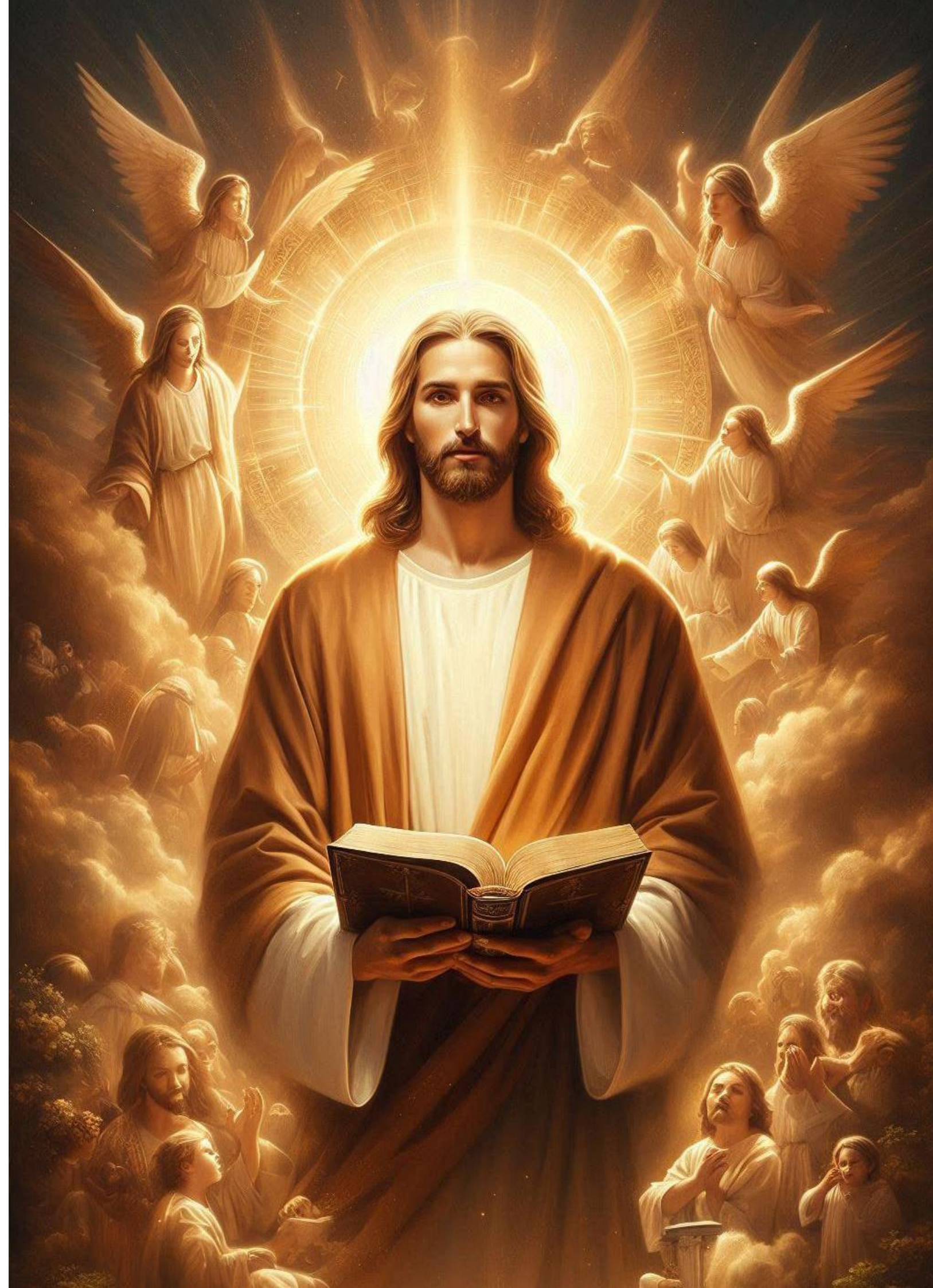
- በብሉይ ኪዳን ከ2,000 ጊዜ በላይ “እግዚአብሔርም ሙሴን ተናገረው” ወይም “የእግዚአብሔር ቃል ወደ ዮናስ መጣ” ወይም “እግዚአብሔር አለ” የሚሉ ሐረጎች እና የመሳሰሉ ሐረጎች አሉ።
- እግዚአብሔር (አብ) ሰለ ቃሉ እንዲህ ሲል ተናግሯል
 - ኢሳይያስ 45:23 - “ቃሌ ከአፌ በጽድቅ ወጥታለች፤ አትመለስም፡- ጉልበት ሁሉ ለእኔ ይንበረከካል፤ ምላስም ሁሉ በእኔ ይምላል ብዬ በራሴ ምያለሁ።”
 - ኢሳይያስ 55:11 - “ከአፌ የሚወጣ ቃሌ እንዲሁ ይሆናል፤ የምሻውን ያደርጋል የላክሁትንም ይፈጽማል እንጂ ወደ እኔ በከንቱ አይመለስም።”
 - ኢሳይያስ 14:24 - “የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ብሎ ምሎአል፡- እንደ ተናገርሁ በእርግጥ ይሆናል፤ እንደ አሰብሁም እንዲሁ ይቆማል።”

☐ ኢየሱስ ስለቃሉ

(Jesus about the Bible)

- የነገረ-መለኮት ሊቃውንት፣ ኢየሱስ በአዲስ ኪዳን ውስጥ በግምት 1,500-2000 ቃላት ተናግሯል ይላሉ።
- ኢየሱስ ስለ ቃሉ እንዲህ ሲል ተናግሯል ፡
 - ማቴዎስ 4፡4 - “እርሱም መልሶ፡- ሰው ከእግዚአብሔር አፍ በሚወጣ ቃል ሁሉ እንጂ በእንጀራ ብቻ አይኖርም ተብሎ ተጽፎአል አለው።”
 - ዮሐንስ 17፡17- “በእውነትህ ቀድሳቸው፤ ቃልህ እውነት ነው።”
 - ዮሐንስ 15፡3 - “እናንተ ስለ ነገርኋችሁ ቃል አሁን ንጹሐን ናችሁ፤”
 - ማቴዎስ 24፡35 (ማርቆስ 13፡31) - “ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።”

□ የእግዚአብሔር ቃል በምን ተመስለ?

(How is God's word symbolized?)

- የእግዚአብሔር ቃል ኃይሉን፣ ንጽህናውን እና ዓላማውን በሚገልጹት በተለያዩ ምልክቶች ተገልጧል። ከብዙ በጥቂቱ ቀጥለን እናያለን።

■ መደሻ እና እሳት

(Hammer and Fire)

- ኤርምያስ 23፥29
“በውኑ ቃሌ እንደ እሳት፣ ድንጋዩንም እንደሚያደቅቅ መደሻ አይደለችምን? ይላል እግዚአብሔር።”
 - ቃሉ ተቃውሞን ሁሉ ለማፍረስ እና በጣም ከባድ በሆነው ልብ ላይ እምነትን ለማምጣት እንደሚሰራ መደሻ ነው።

■ ሰይፍ

(Sword)

- ዕብራውያን 4:12

“የእግዚአብሔር ቃል ሕያው ነውና፤ የሚሠራም፤ ሁለትም አፍ ካለው ሰይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳለ ነው፤ ነፍስንና መንፈስንም ጅማትንና ቅልጥምንም እስኪለይ ድረስ ይወጋል፤ የልብንም ስሜትና አሳብ ይመረምራል፤”

○ ማንም ሊደርስበት የማይችለውን የሰውን የዉስጥ ማንነት የእግዚአብሔር ቃል የመድረስና የመለወጥ አቅም አለው፡፡

- ኤፌሶን 6:17

“የመዳንንም ራስ ቁር የመንፈስንም ሰይፍ ያዙ እርሱም የእግዚአብሔር ቃል ነው፡፡”

○ ጠላትን (ዓለም፣ ስጋ፣ ሰይጣን) ይምንዋጋበት፤ መትተንም የምንጥልበት ወነኛ መሳሪያችን ነው፡፡

■ መስታወት

(Glass/Mirror)

- ያዕቆብ 1:23-24

"ቃሉን የሚሰማ የማያደርገውም ቢኖር የተፈጥሮ ፊቱን በመስተዋት የሚያይን ሰው ይመስላል፤ ራሱን አይቶ ይሄዳልና፥ ወዲያውም እንደ ምን እንደ ሆነ ይረሳል።"

○ የእግዚአብሔር ቃል እርሱ እንደሚያየን ራሳችንን እንድናይ እና ወደ ክርስቶስ ፍፁም መላት ማደግ እንድንችል እንከኖቻችንን ከእርሱ ፅድቅ አንፃር የሚያሳየን ንፁህ መስታወታችን ነው።

■መብራት

(A lamp)

- መዝሙር 119:105

“ሕግህ ለእግሬ መብራት፥ ለመንገዴ ብርሃን ነው።

○ በምንሄድበት መንገድ እግሮቻችን በእንቅፋትና
ጭቃ ተሰነካከለው እንዳይወድቁ ብርሃን
እንደሚያስፈልገን የእግዚአብሔር ቃል
የሕይወታችንን መንገድ በግልፅ ያሳየናል፤ ወደ
ተሳሳተ አቅጣጫ ሄደን እንዳንጠፋ አቅጣጫን
ይጠቁመናል።

■ HC

(Seed)

- ሉቃስ 8:11-15

"¹¹ ምሳሌው ይህ ነው። ዘሩ የእግዚአብሔር ቃል ነው...¹⁵
በመልካም መሬት ላይም የወደቀ እነርሱ በመልካምና በበጎ
ልብ ቃሉን ሰምተው የሚጠብቁት በመጽናትም ፍሬ
የሚያፈሩ ናቸው።"

○ የእግዚአብሔር ቃል ምንጭ ራሱ እግዚአብሔር ነው፤
ስለዚህ ሁልጊዜ መልካም ነው። ለተቀበሉትም ፈፅሞ
የሚያፀናና መልካሙን ፍሬ አብዝተው የሚያፈሩበት
ብቸኛ መንስኤ ነው።

- 1ኛ ጴጥሮስ 1፡23

“ዳግመኛ የተወለዳችሁት ከሚጠፋ ዘር አይደለም፤
በሕያውና ለዘላለም በሚኖር በእግዚአብሔር ቃል
ከማይጠፋ ዘር ነው እንጂ።”

■ ዝናብና በረዶ

(Rain and Snow)

- ኢሳይያስ 55:10-11

ዝናብና በረዶ ከሰማይ እንደሚወርድ፥ ምድርን
እንደሚያረካት፥ ታበቅልና ታፈራም ዘንድ
እንደሚያደርጋት፥ ዘርንም ለሚዘራ እንጀራንም ለሚበላ
እንደሚሰጥ እንጂ ወደ ሰማይ እንደማይመለስ፥ ከአፌ
የሚወጣ ቃሌ እንዲሁ ይሆናል፤ የምሻውን ያደርጋል
የላክሁትንም ይፈጽማል እንጂ ወደ እኔ በከንቱ
አይመለስም።

- ዝናብና በረዶ ምድርን ያጠጣ ዘንድ ከሰማይ
እንደወረደ ዘርም እንዲበቅልና እንዲያድግ እንዲሁም
ፍሬ እንዲያፈራ የእግዚአብሔር ቃልም እንዲሁም
ሕይወትን ይሰጣል። የእግዚአብሔርንም ሀሳብ
ይከውናል።

